

WIENER ZEITUNG

ZSIDÓ NAPILAP

Director-Főszerkesztő: Dr. Marton Ernő. Redactor responsabilis—Felelős szerkesztő: Jámber Ferenc. Administrator delegatus et grant responsabilis—Felelős igazgató: Schwartz Endre. Proprietar—Tulajdonos: Fraternitas S. A. R. de Editura, Registrat putina. Anul periodice No. 43. Dos. 889—1938. Tribunalul Cluj, Sectia III.
Szombat, julius 2.
1938—5698. Tamuz 3.
XXI. évf., 145. szám.

Taxa post. ptkit. No. 2447
10. Telefont. Havonta 600. Földre: felévként 12. Hirdetés: „Uj Kallós” című kiadvány. Cikk. Hirdetés. Hirdetés. Hirdetés.

A németek nem bántják egymást...

Bürecel, Ausztria porosz legázója, szűkségesnek látta, hogy a külföldi újságírók előtt nagyon is átlátszó érvekkel bizonyítsa, miszerint a németek nem bántják egymást, ergo a külföldi lapoknak az osztrák fajtestvérek üldözéséről elterjedt hírei alaptalanok.

Ezzel a nyilatkozattal egyidejűleg jelent meg a Figaro vatikáni tudósítójának híradása, mely arról számol be, hogy vatikáni körökben a németországi katolikusok helyzetét az eddiginél is súlyosabbnak látják.

Ami érthető is. Addig, míg a zsidóktól volt mit elvenni, amíg a csöcselék elkéseredését és gyűlöletét a kormány által megszervezett akciókkal lehetett a zsidóság ellen irányítani, egyszóval: amíg a zsidók nem sütyedtek párlákká, könnyű volt a náciak dolga.

Ott volt, kézzel volt a zsidóság. Am lassan-lassan kezd beteljesedni annak a kitűnő viccen belső értelme, melyet Göring ötvérségével kapcsolatban a külföldi lapok közöltek.

Göring egy éjszaka azt álmodta, hogy Németországban nincsenek többé zsidók. Ré-műlten kiáltani kezdett, mire felesége felébredt, felkeltette őt s ijedten kérdezte meg tőle: mi baja.

A tábornok elmondotta, hogy milyen borzalmas álma volt és milyen jó, hogy csak álom volt. Mert ha Németországban nem volna többé zsidók, úgy az egész rezsim sürgősen likvidálható.

Nos: ez az időpont félelmetes gyorsasággal közeledik a Harmadik Birodalomban. Az utóbbi idők rettenetes üldözései teljes pusztulással fenyegetik az osztrák és német zsidóságot s ha ez a folyamat végleg végbe megy, úgy újabb bűnbakokról kell gondoskodni, hogy a rezsim egyre nyilvánvalóbb belső és külpolitikai csődjét valahogyan elleplezhessék.

A kommunista mumus már nem elég eleven ahhoz, hogy ellene komoly akciókat lehetne szervezni, maradnak tehát a katolikusok, főleg az osztrák katolikusok, akik az elfogyó zsidóság helyét pótolhatják.

Mialatt Bürecel ur nagyhangon kijelenti, hogy a fajtiszta németek nem bántják testvéreiket, így tehát az osztrákokat sem, hivatalos híradás jelenti be, hogy Bécsben a fajtiszta testvéreket egyre-másra tartóztatják le, így az utolsó 24 órában letartóztatják dr. Karl Weinbergert, a hazafias front egyik vezetőjét, Karl Guntz professzort, az Actio Catholica vezetőjét és dr. Hans Bischofet, a hazafias front körzeti vezetőjét.

Csupa fajtiszta „testvérek” ezek, akik azonban valójában — és érthetően — nincsenek elragadtatva Bürecel ur testvéri ölelésétől.

A gyakorlatban így fest Bürecel ur nyilatkozata arról, hogy a „németek nem bántják egymást”.

A helyes megfogalmazás egészen másképpen hangzana. Talán így: „a náci-pretorianusok nem bántják egymást, feltéve, ha a koncon meg tudnak egyezni”.

De a többi németeket annál inkább bántják és fogják bántani Bürecel urék, ha azok nem hajlandók szó nélkül a rezsim rettenetes üldözését eltűrni.

S minél kevesebb lesz a zsidó Németországban s főleg minél inkább lesüllyed a német zsidóság anyagi és kulturális szintje, annál bizonyosabb, hogy a fajtiszta testvérekre kerül a sor.

Feltéve, hogy ezek a testvérek végül is meg nem elégedik a testvéri szeretet bürceli megnyilatkozásait...

Az orosz kormány tizenegy tagja kibukott a választásokon

Varsó, július 1. A lengyel távirati iroda a szovjetországi választásokkal kapcsolatban jelenti, hogy a kormány tizenegy tagját nem választották be a legfelsőbb tanács tagjai közé.

Fényes külsőségek között avatta fel Őfelsége az új hadnagykat

Az uralkodó és Argeșeanu tábornok beszédei az új hadnagykhoz

Sibiu, július 1. Pénteken délelőtt az uralkodó Sibiu-ba érkezett, ahol Miron patriárka, Argeșeanu tábornok nemzetvédelmi és Paul Teodorescu tábornok légügyi miniszterek fogadták a helyi hatóságok vezetőivel együtt. Őfelsége a tisztiskolába ment, ahol a szokásos külsőségek mellett fogadták. Istentisztelet után felavatták az új hadnagykat.

Az új hadnagykok felavatási ünnepségén először Argeșeanu tábornok, nemzetvédelmi miniszter szólalt fel és megállapította, hogy az uralkodó kívánságára az újonnan avatott tisztúrvárat a Selimbár nevet fogja viselni. Ez a történelmi név a román nép hősi tetteire emlékeztet. Vitéz Mihály vezetésével itt Selimbárnál, Sibiu mellett aratott győzelmet a román haderő a nép ellenségei felett 1800 október 18-án. A harc reggel vette kezdetét. Este felé az ellenség óriási számbeli fölénye és főleg tüzérésének magasabbrendűsége miatt a román csapatok kezdtek visszavonulni. Vitéz Mihály azonban nem vesztette el lélekjelenlétét. Fejszét ragadott és katonái élére ugorva a legveszedelmesebb helyre rohant. A Buzesti-fivérek segítségével ürt vágott az ellenség soraiban és széttaposta,

szétszórta azokat. Az est beálltakor a győzelem a Mihályé volt és Alba-Iulia felé is megnyitult volna az út, ha nem következett volna be árulás.

„Ti, akik ezt a dicső nevet viseltek, tartsátok szem előtt az ősk példáját, álljatok készen arra, hogy meghaljunk uralkodónkért. Kiáltok mindannyian: „Éljen Őfelsége, II. Károly király, éljen Mihály, Alba-Iulia nagyvadjája!”

Az ünnepség után Őfelsége szólalt fel és ezeket mondotta:

„Megkülönböztetett szeretettel üdvözlöm legfiatalabb bajtársainkat, akik ma hittel és szeretettel lépnek a hadsereg soraiba. Emlékeztetni kívánom őket arra, hogy a név, ami évjáratuk kapott, jelképe az egész katonai életnek. A selimbári csata történelmünkben azon évszázados álm kezdetét jelenti, amely drága apám dicsőséges uralkodása alatt nyert beteljesülést. Ez a kezdet az első katonai erény képe amit állandóan látnotok kell: a hite, 1599 óta 1918-ig nem veszett ki a román nép lelkéből a hit a történelmi igazságban, ami be is teljesült.

A másik erény: a vitézség. Mihály vajda és a Buzesti-fivérek fegyverténye által győzelmet sikerült kivívni az erős ellenséggel szemben.

A harmadik tanulság: az áldozatkészség, mert Selimbár megnyitotta a kaput Turda mezője felé. Természetesen minden katonának lelke mélyéből meg kell győződnie afelől, hogy a fegyverek ezen dicsősége a legfőbb áldozatot követelheti. Ez az áldozat nemcsak a véré, hanem a türeim és önrudalom hité az élet minden pillanatában. Leiketekben és agyartokban maradjanak erősen bevésve azon erények, amelyek az évjárat nevet jelképezik. Ha hittel és hahozás nélkül fogjátok követni ezen erényeket, akkor méltók lesztek őseitekhez. Kívánom, hogy ez a nemes évjárat méltó legyen a román néphez. Isten éltessen benneteket, fiuk!”

Az uralkodó szavait hosszas éjenzés fogadta.

Az uralkodó beszéde után az új hadnagykok számszerint 276-an, felszólítottak és elvonultak Őfelsége előtt. Az ünnepélyt társasbéd fejezte be.

Megkötötték az amerikai-angol-francia flottaépítési egyezményt

Egyre szorosabbá válik a viszony Róma és London között. Angol vélemény szerint enyhült a középeurópai feszültség. Csehszlovákia római követe fontos közléseket visz Prágába

London, július 1. A Times jelentése szerint Ciano gróf olasz külügyminiszter és lord Perth római angol nagykövét legutóbbi tanácskozásai során sikerült teljes összhangot létrehozni a londoni és római kormány nézetei között, a napirenden lévő kérdésekben. A berlini sajtó leplezett nyugtalanossággal kíséri az angol-olasz viszony normalizálódását és ugyanakkor amídon hangsúlyozza, hogy Olaszország és Anglia egymáshoz való viszonyának szorosabbá tétele semmiben sem érinti a Berlin-Róma tengely szilárd voltát és az olasz-német szolidaritás erejét, azt a benyomást nyelkzik kelteni, hogy a Párizs-London vonal gyengült meg, miután amúgy is mesterséges és erőszakos tákolmány volt. A Völkischer Beobachter lantsirozza ezt a nagyon is átlátszó verziót és többek között azt állítja, hogy az angol és francia felfogás között mélyreható ellentétek állanak fenn, különösen a spanyol kérdésben, amelyet a francia kormány népfronti szemmel itél meg. A nemzeti szocialista lap „érdekes fordulat” bekövetkezését tartja lehetségesnek ezzel kapcsolatban.

te, hogy megkötötték az amerikai-angol-francia flottaépítési egyezményt. Eszerint a három állam kormányai kötelezik magukat arra, hogy 45 ezer tonnás hajóknál nagyobb gőzösöket nem építenek és az ágyúcsövek minimális kaliberét 16 hüvelykben szabják meg. Chamberlain hozzáfűzi még a bejelentéshez, hogy a brit admirális egylet nem szándékozik 40 ezer tonnánál nagyobb hajókat építeni és hogy ehhez az egyezményhez Németország Londonban idéző delegátusai is hozzájárultak.

Henderson angol munkáspárti képviselő, aki tudvalegven nemrég látogatást tett Közép-Európa több fővárosában, nyilatkozatot adott a sajtónak, amelyben azon nézetének adott kifejezést, hogy látogatása óta javult a helyzet Közép-Európában.

ban. A válság ugyan még nem szűnt meg, de a feszültség tagadhatatlanul enyhült. A helyzet további alakulása attól függ, hogyan sikerül Csehszlovákiának megoldania a kisebbségi kérdést. A legközelebbi hat hónap döntő jelentőségű lesz. Európa számára létkérdés ma a béke megszilárdítása a Duna-medencében. A dunai államok között minden eddigi ellentét dacára fennáll a politikai és gazdasági együttműködés lehetősége és Anglia a maga részéről elő is akarja segíteni ezt.

Prágából közlik, hogy Csehszlovákia római követe a cseh fővárosba érkezett és jelentést tesz Krofta külügyminiszternek. A Havas tudni véli, hogy ennek a beszélgetésnek diplomáciai körökben nagy jelentőséget tulajdonítanak a nemzetközi helyzetre való tekintettel.

Létrejött a török-francia meg-egyezés Alexandrette ügyében

Párizs, július 1. Bonnet francia külügyminiszter és a párizsi török nagykövét között ma befejeződtek a tárgyalások és annak eredményéről hivatalos kommunikéttettek közöz. A francia és a török kormány meg-egyezésre jutott és elhatározták, hogy tárgyalásokat kezdenek a két ország közötti baráti szerződés és katonai egyezmény megkötésére, mely együttesen garantálná az alexandrettei szandzsák biztonságát, a két ország közötti egyenlőség elve alapján. A

fenti egyezményhez függelék csatolnak, amelyben megállapítják a szandzsák területére koncentrált francia és török csapatok létszámát. A két kormány közös nyilatkozatot tesz közöz a francia, török és szíriai kormányok együttműködéséről a határkérdések tekintetében és Törökország és a francia mandátárius területek közötti jószomszédi viszonyt illetően. Ez a nyilatkozat hat hónapra érvényes és addig végleges egyezményt kötnék.

US 1.
k, hogy a
ában kere-
n. Ha azon-
és a szlová-
állam integ-
gyarázata a
ban kere-
gi lengyel
magyará-
nemzeti szo-
parányi ré-
knek, míg
egeknek pol-
ég akkor is,
t külső tá-
hasznájják
endszer vé-
s országok.
lyzete ellen,
emberi és
ban a zsidó
kapok erre
zatot, nem
zmus védőt-
t kisebbség-
AS
csuszamlás
dott és a
temettek.
arminc se-
ltek ki.
minisztérium
utóbbi
ának 110
ozata van.
záz ezer há-
felhőszak-
szusamlást
an okozott
ntiem
adó
ett oszta-
kedvezmé-
n, hogy a
levonásba
atóságához.
vénytársas-
jesz járan-
sejtjából
egállapítja,
éri az ál-
a kedvez-
tal, hogy
donképpen
t élvezi a
pot nem a
illetékel
isztérium
ott meg-
re kerülő
nítás alap-
ok: 1,26823
2 százalé-
vezménye-
kifizetést
tben tud-
ő (például
a százalé-
lékos adó
rendelet

Tíz napon belül befejezi palesztinai munkálatait az angol felosztási bizottság

A transzjordániai zsidó kolonizációnak és a Negev betelepítésének lehetőségét tanulmányozza a bizottság. Az Aguda és a Vaad Leumi vezetői a felosztási bizottság előtt. Olasz ügynök volt a Jaffa mellett megölt missziós pap

Jeruzsálem, július 1. A Zsidó Távirati Iroda értesítése szerint az angol felosztási bizottság tíz napon belül befejezi palesztinai munkálatait és visszatér Londonba, hol még folytatni fogja a tanúkihallgatásokat.

A Zs. T. I. tudni véli továbbá, hogy a bizottság igen alaposan tanulmányozta a transzjordániai zsidó telepítés lehetőségét és behatóan foglalkozott egy részletesen kidolgozott tervvel, amely a Negev, vagyis Dél-Palesztina területének fejlesztésére irányul. A terv szerint a Negev fejlesztésére egy angol társaság kapna koncessziót, a Hudson Bay Company mintájára, de olyképpen, hogy a telepítési műzsidó munkások által történne. A bizottság igen nagy figyelmet szentel a tervezett zsidó államban maradó arab kisebbség kérdésének. A Jewish Agency ekzekutíváját felkérték, hogy írásbeli nyilatkozatot terjesszen a bizottság elé, arránézve, hogy a zsidó állam jövőbeni körmánya milyen politikát fog követni az állam területén élő arab lakossággal szemben. Az Agudas Jisroel zárt ülésen kihallgatott vezetőit is ennél a kérdéssel vallatta legtovább a bizottság. Az összes zsidó tanúkat megkérdezték a jövőbeni zsidó állam honvédelmének problémái felől. A mód, ahogyan ezeket a kérdéseket feltették, világosan arra mutat, hogy ez a kérdés igen sokat foglalkoztatta a bizottságot.

Az agudisták és a zsidó állam

A Zsidó Távirati Iroda részleteket közöl az Agudas Jisroel vezetőinek vallomásáról. Mint ismeretes, az Aguda képviselőjében rabbi J. Dusinszki, rabbi M. Blau, Samuel Ende és dr. Buzbaum ügyvéd jelent meg a bizottság előtt. Dusinszki rabbi tett vallomást legelőször a bizottság előtt, megáldotta annak tagjait és szerencsét kívánt munkájukhoz. Vallomását azzal a megjegyzéssel vezette be, hogy a bizottságnak segítséget kell nyújtania a zsidó nép számára ahhoz, hogy visszatérhessen történelmi hazájába, ahol a tóra törvényei szerint élhet. Ezután a delegáció többi tagjai fejtették ki álláspontjukat, különösen a határvédelem, az önkormányzat, súb. kérdéseiben. Végül pedig azt követelték, hogy a jövőbeni zsidó állam törvényei vallási megalapozást kapjanak. Ezeknek a törvényeknek, mondták, a tóra alapelveire kell támaszkodniuk. A sabbat, a hagyományos családi törvények, a rabbinátus jogköre, a vallási nevelés, stb. kérdéseiről hosszabb eszmecsere folyt le a delegáció és a bizottság tagjai között, a zsidó állam jövője kapcsán. A kihallgatás két és félóra hosszat tartott. Nagyjában az agudisták oda nyilatkoztak, hogy elvben ellenzik a zsidó állam felállítását, úgy annak határai minél kiterjedtebbek kell, hogy legyenek, hogy ezáltal biztosítva legyen az állam gazdasági és politikai fejlődése olyképpen, hogy csökkenteni tudja állami építés útján a galuti zsidóság szenvedéseit.

Ussiskin három kikötése

Június 27-én a Vad Leumi, a zsidó nemzeti tanács végrehajtó bizottságának tagjai jelentek meg a bizottság előtt és zárt ajtó mögött tették meg vallomásaikat. Kérdés még, hogy M. M. Ussiskin, a cionista Actions Comité elnöke, a „Niensagerek“ vezére, megjelenik-e a bizottság előtt. Ussiskin a sajtónak a következő nyilatkozatot adta erről a kérdéssel: — Csak abban az esetben fogok vallomásra jelentkezni a bizottság előtt, ha a következő pontokban szabadkezet adnak nekem: 1. Hogy megerősítem és kihangsúlyozom a zsidók történelmi jogát Palesztinára, amit a mandátum jóváhagyott; ennek a jognak megfelelően a zsidók Palesztina minden részében bevándorolhatnak és letelepedhetnek. 2. Hogy bebizo-

nyítsam, miszerint fennáll a lehetősége a mandatárius politika folytatásának és 3. hogy bebizonyítsam, miszerint a felosztás igazságtalan és keresztülyíthetetlen.

— A Jewish Agency politikai osztálya fogja megvitatni ezeket a feltételeket. Az első két pont ellen nincs kifogás, a harmadik ponttal azonban nem ért egyet a politikai osztály, mert a felosztásnak a hűve, már pedig a legutóbbi cionista kongresszus delegátusainak, az Actions Comité, az ekzekutív és a Vaad Leumi tagjainak fele a felosztás híveiből és másik fele a felosztás ellenzőiből állott.

— Ha ránk kényszerítik a felosztást mondtotta — Ussiskin — úgy ez katasz-

trófa lesz Palesztina, a cionizmus és a zsidó nép számára.

Az akkoi akasztás

Jeruzsálem, július 1. Ben Jozsef kivégzésének körülményeiről a következő részleteket közli még a Zs. T. I.:

Már kedd este köztudomású volt, hogy az akkoi börtönben megtörténtek az előkészületek Slomo Ben Jozsef halálos ítéletének végrehajtására. Szerdán, június 29-én, reggel 8 és 9 óra között történt meg a kivégzés kötélláta. Az akkoi börtön igazgatója felkérte a haifai főrabbinátust, hogy részesítse vallási vigaszban az elítéltet, utolsó órájában.

Amikor az akkoi börtön zsidó foglyai megtudták, hogy Ben Jozsefet felakasztják éhségstrájkba léptek. Az egész országban általános volt a megrendülés. Nem hitték, hogy az angol kormányzat és katonai főparancsnokság figyelmen kívül fogja hagyni a palesztinai és az egész zsidóság azon egyhangú kérését, hogy részesítsék kegyelemben Ben Jozsefet. Az utolsó napon a palesztinai zsidó nők küldöttséget menesztettek Sir Harold MacMichael főkormányzóhoz, a megkegyelmezés érdekében. Tel-Avivban, a nagy zsina-gógában lezajlott könyörgő istentisztelet

után roshá és eg... Petach más ko... kát... itelt Ben... orandmot... parancsnok... és tanuk je... Jozsef ese...

Miért ölték meg Rossini pátort?

Jeruzsálem, július 1. Jelentette az Uj Kelet, hogy Jaffa mellett néhány nappal ezelőtt megölték az arabok Mario Rossini olasz lelkészt, az ottani missziós iskola vezetőjét. A Daily Herald Jeruzsálemi tudósítója azt a szenzációs teleplezést közli, hogy Rossini játszott a összekötő szerepét az olaszok és a délpalesztinai terroristák között. A terroristák azért ölték meg, mert beszüntette a terrorbandáknak eszközölt fizetéseket.

Felújításnál, horogafásra. lemosásra láznál jófékony bedörzsölésre valódi Diana!

KÖZGAZDASÁG

Tízezer lej lesz a buza kiviteli illetéke

A kormány százmillió lejért vásárol búzát átirányító céllal

Bucuresti, július 1. Ionescu Sisesti földművelésügyi miniszter kijelentette, hogy a búzának nagyban piacra dobását és az ársést megakadályozandó, a nemzetvédelmi minisztérium azonnal búzát vásárol és e célból 100 millió lej hitelt nyit. A földművelésügyi mi-

nisztérium megfelelő hiteket fog nyújtani a szövetségeteknek búzavásárlás céljaira. A kivitel támogatása érdekében a buza vagonja után 10.000 lej prémiumot fognak fizetni. Az Argus szerint a fenti intézkedések meg fogják akadályozni az ársést.

Magánfelek átmeneti ideig nem kapnak effektív német márkát, pengőt, sillinget és palesztinai fontot

Bucuresti, július 1. Az Argus írja: A tözde irányzata az állampapíroknál szűrd, a részvényeknél nyugodt volt. A Párizsban jegyzett papírok jelentős emelkedést mutatnak. A belföldi állampapírok irányzata kedvező. A magánosok devizaigényeit intéző bizottság elhatározta, hogy ideiglenesen bizonyos időre nem ad effektív valutát a következők-ből: palesztinai font, pengő, német márká, osztrák silling. A csehszlovákia pedig 502-504-el jegyezték. Az esés a jelentős kínálatnak tulajdonítható. Tegnap lehetett utoljára

szabadfogalomban pengőt találni, ma érvénybe lép a szabott árfolyam: 26.50 lej egy pengő a vételnél és 27.50 lej eladásnál. Ami a régi rendszerből megmaradt összegeket illeti, tegnap még nem lehetett semmi tudni, — írja a lap, amely hozzátesszi: a pénzügyminisztérium által tegnap a vámhivatalokhoz intézett kör-endelet rámutat arra, hogy július 1-ig eszközölt behozatal, illetve kivitel 25, illetve 23 lejes árfolyamon történjen vételnél és eladásnál.

A magas vágatási illetékek miatt panaszkodnak a mészárosmesterek

Enescu prefektus megvizsgálja a mészárosok panaszát, de gondot fordít a fogyasztók érdekeire is

Cluj, július 1. Ismeretes, hogy a cluji mészárosmesterek — a véleményük és állításuk szerint a beszerzési árakkal és lehetőségekkel arányban nem álló maximális áak miatt — korlátozták a vágatások számát. A részleges vágáskorlátozás következtében Clujon két napig csak mérsékelt mennyiségben tudták a fogyasztók hússzükségletüket beszerezni. Hatósági intézkedésre a cluji mészárosmesterek a tegnapi napon újól az eddigi mértékben eszközölték a vágóhidon a vágatásokat és így a lakosságot nem fenyegeti hushány. A cluji mészárosmesterek egyébként részletes emlékiratot adtak át Enescu Manole ezredesnek, Cluj-megye prefektusának és az emlékiratban kifejtették, hogy a jelenlegi beszerzési árak, fogyasztási és egyéb illetékek miatt nem tudják a húst a megállapított maximális áron árulni. A mészárosmesterek főleg a magas vágóhídi illetékek miatt panaszkodnak. Állításuk szerint a marha vágatási díja darabonként 520 lej

és ez a magas illeték is jelentősen megdrágítja a részükre tévékenységük folytatását. Enescu prefektus megígérte a mészárosoknak, hogy panaszukat alaposan kivizsgálja és orvosolni igyekszik sérelmeiket, viszont gondja lesz arra is, hogy a fogyasztók érdekeit is megfelelő módon megvédje.

Az északi államok gyümölcsöt vásárolnak Romániában. Bucurestiből jelentik: A földművelésügyi minisztérium értesítése szerint az északi államokban általában gyenge az ideai gyümölcsstermés. Ennek megfelelően nagyobb román gyümölcskivitelre lehet számítani.

Esőre van szüksége a tengerivetésnek. Bucurestiből jelentik: Az Argus szerint a tengernek az egész országban esőre volna szüksége. A tengerivetés az ország egész területén érzé a eső és talajnedvesség hiányát.

A főváros másfélmilliárd lejrel tartozik a tulajdonosoknak a kisajátított telkekért. Bucurestiből jelentik: A pénzügyminisztérium felhívására a főváros polgármesteri hivatala összeállította az 1932—1938. évi városi kisajátításokért esedékes összegekről szóló kimutatást, mely szerint a főváros egymilliárd 400 millió lejrel tartozik még azoknak a telektulajdonosoknak, akiknek házhelyét, telkét városrendezési célokra kisajátították. A közel másfélmilliárd lejes tartozás magában foglalja a Nemzeti Park céljaira kisajátított területek értékét, illetve megváltási árát is, amely miatt a főváros perben van a telektulajdonossal, aki aranylejt igényel a területért. A pénzügyminisztérium a kimutatás alapján most azt a lehetőséget tanulmányozza, hogyan tudná a tulajdonosokkal szemben fennálló hatalmas tartozását a főváros kifizetni.

ELADÓ 24 colos Topan gater 40 HP gőzkazánal, két gőzösdével, cirkulárral, inga- és szalagfűrésszel, teljesen új szijazattal, vasut-állomás mellett, bílkek- és tölgyerdő közelében, összes működési engedélyekkel, teljesen üzemi-képesen, kitűnő karban. Löwi, Saturnare, Decebal 17.

Hatalmas szakkiállítás rendez a Transilvianai Gazdasági Egylet. A Transilvianai Gazdasági Egylet a cluji Gazdasági Egylettel és a Transilvianai Méhész Egylettel közösen és az összes jótékony négyezetek támogatásával nagyarányú kertészeti, méhészeti, háziipari és képzőművészeti kiállítást rendez szeptember hónap 1—5. napjain Clujon, a Str. Kogălniceanu 7. szám alatt. A nagyszabású kiállítással kapcsolatban szervezik át a Transilvianai Gazdasági Egylet a gazdasági szakosztályát, gazdátalálkozót tartanak, a cluji kereskedők kirakatversenyt rendeznek, szakelőadások fogják gyarapítani a gazdanapok és kiállítás színvonalas programját. A kiállítás tudnivalóiról díjmentesen ad felvilágosítást a Transilvianai Gazdasági Egylet, Cluj, Str. A. Muresan 10.

Hétmillió lej költséggel kijavítják Timisoara és Arad között az országutat. Bucurestiből jelentik: A közmunkaügyi minisztérium elhatározta, hogy közel hétmillió lej költséggel kijavítatja Timisoara és Arad között az alaposan megromlóított országút legnagyobb részét. A javítási és utóépítési munkálatokra a minisztérium július 13-án Bucurestiben nyilvános árlejtést tart.

Pályázat

A sibui aut. orth. hitközség pályázatot hirdet 6. osztályú elemi iskolájához egy tanító, illetve tanítónői állás betöltésére. (Héberül beszélők előnyben részesítettek). Pályázat működési bizonyítványokkal, fizetési igényvel július hó 20-ig küldendő: Dr. Neumann Vilmos iskolaszéki elnök, Sibiu, Str. Elisabeta 39 címre.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

H. Zs., Saturnare. Nb. kérdéseire lapunk június 26-i számának „Gazdasági Tancsadó” rovatában válaszoltunk.

A kibontakozás küszöbén?

Irta: Barzilay István

Tel-Aviv, június végén

A palesztinai feszültség talán ezen a héten érte el tetőpontját. A zavargások első hónapjaira emlékeztető hevességgel tombolt a terror az ország egész területén. Zsidó és arab halottak jelezték ennek a hétnek az izgalmas eseményeit. Tel-Aviv és Jaffa határán véres összeütközés volt zsidók és arabok között. A Jaffával határos piactéren bomba robbant, revolver dördült. Tel-Aviv egész népe az utcákon tolongott, a különkiadásokat kapkodta és a jaffai uccák felé ügykezett. Feszült volt a hangulat és már-már véres események kirobbanásával fenyegetett. Es ugyanezeken Hajfán helybenhagyták az egyik rospinai zsidó vádolt halálát ítéletét. Az elmúlt szombat az izgalmas elkecseregés napja volt Palesztinában. Felháborodott fiatalokat kellett lecsillapítani, a Jaffába törkölő uccákat le kellett zárni és a hatóságok rendkívüli állapotokat léptettek életbe ezen a városrészen: este hatmáig tovább nem volt szabad az utcákon közlekedni.

De ne túlozzuk el a helyzetet. Vasárnap reggel már teljes nyugalommal zajlott tovább az élet. Izzó ázsiai meleg, nehéz munka, állandóan túlfeszült izgalom: ez a palesztinai zsidó élete az arab villongások harmadik esztendejében. De ugyanekkor tetőpontjára emelkedik a bizakodó várakozás is az élet minden egyéb vonalán. A végső kifejlődés, a dolgok kibontakozása nem várhat sokáig. A felosztási bizottság megkezdte nyilvános ülését. Kihallgatnak mindenkit, akinek valami szava lehet a palesztinai kérdés megoldásában. A közvélemény fásultan olvassa a jegyzőkönyveket. Már nem érdekesekek. Ugyanezeket már mind elmondták a Peel-bizottság előtt. Azt szeretnék tudni, ami a zárt üléseken történt, arra kíváncsiak, amit a „nagy politika“ hord a tarsolyában: mi lesz a felosztással, mi lesz Palesztina további sorsával.

Erre vonatkozólag mértékadó helyen tájékoztattak bennünket. Természetesen nem lehet még tudni, mi lesz a bizottság döntése. Azt azonban tudjuk, hogy Weizmann londoni útja előtt kijelentette, hogy az ország felosztása kilenc hónapon belül megtörténik. Weizmann ritkán nyilatkozó szikszáru politikus, aki tudja, mit beszél. Az elnök közvetlenül azután tette ezt a kijelentése, hogy életének egyik legnagyobb sikerét aratta a bizottság zárt ülésén, a nyilvánosság teljes kizárásával. Weizmann úgy beszélt a világ zsidóságának a helyzetéről, hogy a bizottság két tagja — ezt szemtanuk mondják — könyvezett. Ben Curion, az executivé elnöke, aki Weizmann kíséretében volt, nem tudta magát türtöztetni és zokogva kiszaladt a teremből.

Nyilvánvaló azonban, hogy Weizmann nem ennek a beszédnek a hatására gondolt, amikor ilyen nagyjelentőségű és határozott politikai kijelentéseket tesz a felosztásról. Weizmann értesülései abszolút pontosak.

A palesztinai polgár mégis kételkedik. Szkeptikus. Az angoloknál a döntést sohasem lehet előre tudni. A bizottság munkája pedig most annyi mindenre kiterjed és olyan hallatlan alaposággal dolgoz fel minden problémát, amit Weizmannál és környezeténél kevésbé informált körök is a végső kibontakozás közeledése jeléül tekintenek. A bizottság eddig harminchat memorandumot kért a Szochnuttól a különböző problémák feltárására. Soha még ilyen óriási munkát a Jewish Agency nem végzett. Az ország zsidó szektorának minden legkisebb megnyilvánulása újabb emlékirat anyagát képezi a bizottság számára. Ez az óriási memorandum-halmaz a tárgyi és eszmei bizonyítékok olyan hatalmas anyagát gyűjti össze, amelyre eddig még nem volt péda Palesztina történetében.

A legutóbbi angol kormány-nyilatkozatok is megerősítik azt a feltevést, hogy az ország felosztása rövidesen bekövetkezik. A palesztinai kormány most nyújtot-

ta át a vizsgálóbizottságnak az állami kézben lévő földbirtokok teljes kimutatását, amiből kiderül majd, hogy milyen nagy terület válna zsidó, arab, illetve angol állami tulajdonná. A palesztinai kormány minden közügyi ténykedése a várakozás állapotát mutatja. Semmilyen kérdésben végleges döntés nem történik. Várnak a végső kibontakozásra.

Milyen lesz a végső kibontakozás? Informátorunk szerint a Malcolm-tervet hivatalos körökben is szívesen látják. Ugyanez a forrás azt is tudni véli, hogy Észak-Galileának a zsidó államhoz való tartozása már nem képezi többé vita tárgyát.

Weizmann kilenc hónapra tette a zsidó állam megvalósításának dátumát. Weizmann nem jósolt, hanem megállapított, politikai nyilatkozatot tett. Hogy a döntés a kilenc hónap első vagy második felében lesz-e, — kérdéses még.

Valószínűnek tartják, hogy a megoldás a tél végén fog megtörténni. Az őszi bevándorlási kvóta körül tárgyalásokból is erre következtetnek: tudni vélik, hogy ősszel lényegesen emelni fogják a bevándorlási kvótát. Ez természetesen a jelen-

legi kvótához viszonyítva értendő, mert nagy bevándorlási lehetőségről a végső megoldásig beszélni sem lehet. De ennél a kvótánál már figyelembe veszik az osztórák zsidók kétségbejött helyzetét. Ez lenne az utolsó bevándorlási kvóta, amelyet a mandatórius kormány adna a zsidóknak. Tavasszal a zsidó állam első ideiglenes kormányát adná már az új bevándorlási engedélyeket.

A végső kibontakozás közelsége még sem hangolja fel a palesztinai közvéleményt. A zsidó társadalom türelmének végső határán megállást követel a folyton ismétlődő terror-cselekményekben. De figyelmen kívül hagyják a türelmetlenkedőket, hogy a végső kibontakozás ténye éppen olyan, ismert a Mufti és hívei, mint Weizmann és bizalmas munkatársai előtt. Az a kétségbeesett erőfeszítés, amellyel most az arab terrorcsapatok igyekeznek

megzavarni az ország életét: egyben a végső tiltakozás is az ország felosztása és két-háromszázezer arabnak kisebbséggé való átminősítése ellen. A nagy erővel szított felkelés lázában a terroristák kitépték az északi határon most épülő u. n. Tegart-kerítés egy részét. A terrorközpont gondoskodott róla, hogy a zsidó terület legvédelemesebb és legerékenyebb pontja, Tel-Aviv is érezze a lázadás erejét.

Az egész országban a történelmi napok lázas légköre érződik. A feszült napok hangulatából hatalmas erő árad: most már el kell jönnie a végső megoldásnak, mert itt az ellenállás feszülése kirobbanással fenyeget. Nem csillapítja a nagy munka tudata sem, ami Londonban folyik az anyagi és politikai megerősítés frontján. A kis zsidó-ország várja a kibontakozást, két éves megpróbáltatásának megváltását.

Észak és Dél rejtelméi

Két év az eszkimók között a földgömb legészakibb telepén. Ösemilősök az egyenlítő alatt

Párizs, június hó.

A zaklatott világ lihegő szenzációi között teljesen elveszett a következő naphíreske: „A tudós etnográfus P. E. Victor dr. mástól esztendő gróniandi kutatóútjáról gazdag szákmánnyal tért Párizsba vissza“.

Thiers írja, — úgy emlékszem, — a nagy francia forradalomról szóló könyvében, hogy a francia hazát és a francia kultúrát mindegyik idők folyamán a névtelen paraszt mentette meg, hi mig Párizsban világyujtogató eszmék nevében ölték egymást az emberek és a határokon nehévadult hadseregek marták véresre egymást, sosem szünt meg a társadalom legvéresebb vajudásai közben sem turni ekéjével a földet. Ilyenforma érzés kél az emberben most is, ha elgondolja, hogy míg gazdasági válság, társadalmi forradalmak és politikai feszültségek tépik a világot, a minden anyagi érdektől mentes tudomány szakadatlanul folytatja csendes vakonokmunkáját a földrengések közepette és ezzel fenntartja, ápolja és egy új korra menti át az emberi műveltség áldásait.

A Victor-expedíció nem számítana a közélet lázas érdeklődésére, mert ez a kutató-társaság a sarkvidéken, nem új petróleumforrásokat vagy széntleleteket meg csak nem is stratégiailag használható új átjáróutakat vagy rádióközpontokat keresett és mert a gazdag szákmánnyra sem a hadigyi, sem a kereskedelmi minisztériumok ügykörébe nem tartozik.

Nem tartozott oda már az ez megelőző, 1934 augusztusában megkezdett első útja sem Victor dr.-nak, melyről öt és merész tudósait 1935 szeptemberében az azóta elhunyt sarkkutató Charcot tanár jégtörőhajója, az oly tragikus véget ért „Pourquoi-pas?“ hozta haza. Akkor négyen várták volt Angmagasszalik-ban, a sarki eszkimó faluban a mentőhajó érkezését: Victor dr., az etnográfus, Gessain dr., az antropológus, a földtanszakértő Perez és a mozgófényképész Matter-Steveniers. A „Pourquoi-pas?“ szörnyű pusztulása nem retentette vissza egyiküket sem, „miért ne folytatnók vátozatlanul?“ vették át a Charcot büszke jel-szavát és a hozzájuk csatlakozott E. Knuth

dán kutatóval, ötösben újra neküldültek a sarkvidéknek 1936 május 15-én.

Az első útjukról 250 ismeretlen eszkimó-dalt hoztak magukkal gramofonlemezre felvéve, 8000 nagyörökű antropológiai fényképfelvételeit, 3500 etnografiai érdekű leletet és teljesen új adatokat és megfigyeléseket a sarkvidéki nép életéről és történetéről. Ezen a második útjukon is Angmagasszalikot választották első hosszú szállásuknak. Májusban indultak utnak Christianshaab-ból Grönland nyugati partján, keresztülvándoroltak Inlandis-on és július 10-én érkeztek meg rendeltetési helyükre. Itt Angmagasszalikban befejezték útjukon megkezdett kutatásaikat s itt készülték a teletési utjukra igazán. Mert a hosszú éjszarki telet az expedíció Kangerdlugssuaatziakban, a legészakibb emberi telepén töltötte, 160 kilométernyire a legközelebbi emberi megtelepüléstől és 200 kilométerre a legészakibb rádió-leadóállomástól. A kutatók egy eszkimócsalád vendégei gyanánt azok tanyáján ölték itt egy éven át, velük jártak vadászni és halászni nap-nap után a jég közé, segítőkészek nekik megépíteni októberben a téli kőházat és tavasszal a vándor sátraikat. Novemberben megkezdtek a rendszeres kutató-szánutakat. Előbb északra, majd 1937 februártól májusig délre és végül a nyáron és őszön át az Angmagasszalik határán fekvő, eddig ismeretlen hegvyidékre.

Kétezer kilométer eddig nem ismert vidéket kutattak át. Rengeteg új néprajzi adatot szedtek össze, köztük elég furcsákat is, az eszkimók mágiájáról például. Hogy csak néhány különlegességet említsünk: szakácskönyvet is állítottak össze, mely a főkahus szokásos elkészítésének nem kevesebb, mint 75 különböző módját tartalmazza; 150 különböző sarki sportjátékot írtak le és fényképeztek le és az egybegyűjtött szájhagyományok alapján egybeállították 170 esztendőre visszamenőleg az angmagasszalki törzs történetét.

Míg a jeges észak az emberi műveltség kezdetének és a fajok születésének misztériumaiba enged uj, nem sejteti bepillantásokat, az egyenlítő öserdőiben, lángoló napon gözölgő ösmocsarak alattomos mélyen a vízözön előtti kor mesés óriáshüllői bukkannak elő, melyek eddigi tudásunk szerint akkor uralkodtak a fatal földgömbön, mikor az ember azon még meg nem jelent. Ha hihetünk a jelentéseknek, most e számlálatlan századok előtt kipusztult sárkányok és apokaliptikus szörnyek élő példányaival remél találkozni a kutató.

A költő ebben az esetben is megelőzte a tudóst: a nagy álmodók fantáziája törí az utat a gyakorlati tudomány előtt. Játékos képzelet meseszövése volt Verne Gyula elképzelt expedíciója a „föld középpontja felé“, melynek tagjai: szénbányák szörnyű mélyén, a még ki sem hült földtani rétegekben, aivi-lági vizeken odaszorult óshüllőkkel találkoztak vagy H. G. Wells hajótörött matróza, ki

ismeretlen óceániai szigeten a szörnyű orni-opterixet látja tojásból kikelni és páncélos sárkánnyal kel csatára.

Ma már a rég kihaltak vélt opaki, a fehér rinócerosz, az ós-zebraik nem egy fajta élve kerüli a kutatók kezébe és egyes kitémött példányok a nyugat nagy muzeumban láthatók. Az Antillákon egy századok óta kihalt madárfaj egy példányát fogták el és Délafrika valóságos méneseiben rejti még a kvaggát, az ősi vadszamarat. Hanem az Indiai-óceán szigetein másfél méteres hűsévő gyíkokat fogtak el elevenen, egyesek leszármazottait a vízözönelőtti idők ősrágozóinak és francia Középfrika ősrétegeiben merész geológusok ásataisaiban legutóbb egy halomban találták az ősember csiszolt kovakő-fegyverét egész sor olyan ősemelős csontvázával, melyekről ezideig azt tanították, hogy kihaltak sok évezreddel Adám születése előtt, mint aminők a 2-3 méteres páncélu ősteknő, a hosszuszörű óriás-zsiráf, a nagyitűlkű ősanitlop és a kidülledtszemű őskori egyszarvu.

A tudósok hovatovább kezdik komolyan venni a vadon népeink mindig lenézett és kikacagott mondáit mesés szörnyetegéről és sárkányokról. Eszükbe jut, hogy az első Afrika-kutatók miről képtelen fecsegést láttak a néger mesékben az óriási majomról, mely emberként, két lábon nekitámad az oroszlanak és meg nem remül a felüldöböt elefánttól — mindaddig, míg alig 50 évvel ezelőtt a Csád-tó mellett váratlanul sikerült az első óriásgorillát elevenen elfogniok. Ki tudja, nem rejlik-e valaminő valóság a tibuszi nomádok regéiben is az óriási hófehér krokodílról és nem kellene-e bizonyos mértékig hitelt adni az equatorialis őserdő fáramászó pygmeus-törzsei közt élő zagyva és ijesztő mondáknak a lábón-járó óriásgyíkokról, az emberevő mocsári madarokról és a rövid-orrmányu, merőleges agyaru elefántokról?

Az ujkor naturalistáinak feladatait nagy mértékben megkönnyítette a repülőtechnika tökéletesedése. Most felülül lépik meg az Afrika-kutatók az ember-nem-járta őserdők legrejtettebb mélységeit és firkászó pillanásuk azokat a tisztásokat is átjárja, ahová járható ösvény még soká nem fog vezetni. Az irgy földrészt egyenlítői őserdei már nem soká őrizhetik meg rejtélyüket a diadalmas emberi tudomány indiszkrécioja elől... (b. k.)

Szép, izléses női és férfi

fehérmémet, pizsamát, fürdőkabátot ágynemű-garnitúrát, stb.

„Albitex“

fehérmémszalagon készít.

NOTA GIZELLA Reg. Ferdinánd 5. I. emelet. Szabó Jenő fölött

Bratca
klimatikus nyaralóhely.
szigoru orth.
ארטה כשר
ellátás

Steinmetz
Zsigmondné

Elismert kitanó könyve. Felmóttek, gyermekek és diétások, akik teljes ellátást vagy hízókurát óhajtának, bizalommal forduljanak hozzám.

SPORT

Kitünően sikerült a Kadima házi tornász bajnoki versenye

Timisoara, július 1. A Kadima Sportegyesület tornászakosztálya június 26-án, vasárnap délután megtartott házi versenye kitünően sikerült. Eredményei a következők:

- Kézített tornászok versenye: snyderásban
1. Brell Béla. Dobott két karral, összeadva 16.25 métert; a nyújtón 26 ponttal végzett.
 2. Hirsch Sándor dobott két karral 14.10 m-t, szerez 24 ponttal.
 3. Friedmann A. dobott két karral 12.32 m-t, szerez 19 ponttal.
- A haladó tornászok távolugrásban és lovon:
1. Kálmán 29 ponttal.
 2. Demján 26 ponttal.
 3. Winkler 25 ponttal.

A hölgyversenyzők sarkozásban, parter-torna és korlátgyakorlatokkal versenyeztek.

1. Iritz Klári 33 ponttal.
2. Veró Ilona és Kling Edít 31-31 ponttal.

A vezetőséget és a résztvevőket, de legfőképpen a kitünő tanárt: Veró Adolfot őszinte elismerésben részesítette a szép számmal megjelent közönség.

Átszervezte ismét megkezdte működését a Barkochba teniszszaksztálya

Cluj, július 1. (Az Uj Kelet tud.) A zsidó sportmozgalom állandó fejlődését bizonyítja, hogy a Barkochba teniszszaksztálya pár héttel ezelőtt ismét megkezdte működését. A vezetőség élén Burger László dr. tevékenykedik, aki nem ismeretlen a teniszvilágban, sőt mint kitünő versenyző a számottevőbb versenyeken a múltban igen komoly szerepet vitt. Burger László dr. működésének köszönhető, hogy a Barkochba teniszszaksztálya ma már komoly tényezővé fejtett.

A Barkochba egyébként hat teniszszéssel vesz részt a pénteken reggel megkezdett cernáuti országos Makkabi bajnoki teniszversenyen. A versenyzők névsora: Burger László, dr. Sámuel, Endre dr. Braun, Oszkár, Heimovits János, Lebovics Buba és Friedmann Lajos. A bajnokságon kívül sorra kerülő csapatversenyben a Barkochba a következő négyessel játszik: Burger dr. Braun, Heimovits, Lebovics. A párosban: Burger dr.—Braun, Heimovits—Lebovics.

A Barkochba teniszszélgárdája a jövőben a zsidó sportban alighanem igen komoly szerepet fog venni, minthogy úgy Burger dr., mint Braun az éltágon jóval felüli képességekkel rendelkező teniszszélek.

Csak röviden...

A Joe Louis—Schmeling ökölvívó mérkőzéséről így ír a humorista:

A Louis—Schmeling mérkőzés hullámai még mindig nem üttek el. Azt mondják, hogy Louis a nagy meocs után Arany Jánost idézte így szól Schmelinghez:

— Nem vese az, gyermek!
Schmeling ennek ellenére egy német orvoshoz sietett, aki megállapította, hogy Max veséjén három zuzott és két lőtt seb van. A veséről ujjlenyomatot is vett s ez pontosan egyezett Louis ujjlenyomatával.

Schmelinget ezután egy amerikai orvos-tanár vizsgálta meg. Ez megállapította, hogy Maxnak csodálatosképpen egyáltalán nincs veséje, a veséje helyén önbizalmát hordja és itt érte a súlyos csapás. Max azért került földre, mert Louis szájonvágta. Már mint gyomorszájon.

Az ellentétes orvosi vélemények után megkérdezték magát Louist is, hogy mit tart a veséitéről. Így felelt:
— Max azt állítja, hogy vesén ütöttem. Én azt állítom, hogy állcsucson vágtam. Mint-hogy mindketten szavahihető egyének vagyunk, ez csak úgy lehetséges, hogy Maxnak vándorveséje van, mely a kérdéses időpontban állcsucában veszteget. Node, tudom, nem lesz kedve egyhamar arra kőszálni...

Tahitiban B. J. Crater, a jeles angol kutató, aki az elsüllyedt Mu világgréz nyomait keresi, a Husvét szigeteken való tartózkodása alkalmával társaságával egyetemben rendszeresen sportol. Egyik segédjé, James Clifford a benszülöttek érdeklődésétől sugallva, maga köré gyűjtötte a sziget fiatalait és különböző sportágakban való jártasságra oktatta azokat. Az elért eredmények, mint arról Clifford most beszámolt, alig félvál alatt egészen csodálatosak voltak. Így például magasugrásban az egyik benszülött 189 cm-t ért el, 100 yardon a legjobb eredmény 10.6 volt. Távolugrásban nyolc benszülött atléta is akadt, aki a hat métert túlugratta. Még ennél is pompásabbak voltak azok az eredmények, melyeket a benszülöttek az uszósportban értek el.

Esztergapadok

Norton és revolver rendszerrel.
Prés, schaping és gyalugépek, maró, lyukasztó és furógépek.

Szivattyuk

compressorok, ventilátorok, gőzkazánok, vacuum-szivattyúk.

Benzinmotorok

Diesel motorok. Szállító berendezések és mindennemű technikai felszerelés.

INGINER MAXIM BRANISTEANU
București-Bulev. Brătianu 22-Tel. 4.91.92.

SZÍNHÁZ-FILM MŰVÉSZET.

A ROYAL MOZGÓ MŰSORA:

Ma, pénteken utoljára: Vörös éjszakák.
Holnap, szombaton a nyári szezon legnagyobb premijere: Clark Gable és Myrna Loy: Irország lángokiban című monumentális filmalkotásban. Egy ír szabadsághős romantikus szerelmi regénye.

A CAPITOL MOZGÓ MŰSORA:

Premier! Párizsi kaland. Pazar rendezésű zenés, énekes vígjáték, csodás revüjelenetekkel. Főszereplők: Fernand Gravet és Joan Blondell. Műsor előtt: Uj világhírű.

AZ OPERA MOZGÓ MŰSORA:

Csütörtöktől premier: Ember és orvos. A szerelem és fájdalom szimfóniája. Fősz.: Robert Taylor és Irene Dunne.

A SELECT MOZGÓ MŰSORA:

Járvány az intézetben. Fritz testvérek, Amerika híres komikusainak szellemes vígjátéka.

AZ URANIA MOZGÓ MŰSORA:

A halál árnyékában. Izgalmas kalandfilm egy amerikai detektív életéből, főszerepekben Spencer Tracy és Virginia Bruce.

A THALIA MOZGÓ MŰSORA:

Pénteken: 3, 5, 7 és 9 órákor, szombaton csak este 9 órákor: Premier! Micky Maus színes műsor. 12 öleletes premier rajzfilm.

A MUNKÁS MOZGÓ MŰSORA:

Két sláger! I. A rabzolgahajó. Társadalmi dráma. Fősz.: Warner Baxter és Wallace Berry. II. A tűnök szigete. Eddig nem látott izgalmas exotikus film. Fősz.: Margaret Lindsay és Humphrey Bogart. Szombaton, július 2-án nincs előadás.

AZ EDISON MOZGÓ MŰSORA:

Nálunk szórakozhat! I. Tarzan szökése. Jonny Weissmüller. II. Pat és Patathon — munkanélküliek. III. Hírű. Jön: Az elátkozott hajó.

Bratcan

parkirozott árnyas kertben a Körösparton kellemesen nyaralhat. Kitünő ort. kóser ellátás. Diétásokat is elfogad. Mérsékelt árak.
LADNERÉK.

MARTIN

KUPFERSTEIN

uri divatszabó
CLUJ, Str. Memorandului 18. száma. Egész finom minőségű saját szövetraktára. Hiteles uraknak fizetési kedvezmény.

RÁDIÓ MŰSOR

Szombat, július 2.

București. 7.30: Torna, hírek, reggeli hangverseny. 13: Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport. 13.10: Déli hangverseny. Közben: Sporthírek. 13.40: Hanglemezek. 14.15: Hírek, időjárásjelentés, rádióhír. 14.30: Hanglemezek. 15: Hírek. 16.45: Előadás. 19: Sibiceanu zongoraművész. 19.30: Tánccsele. 20.20: Felolvasás. 20.35: Vilea énekesnő. 21: Üzenetek. 21.15: Táncczene. 22.30: Hírek. 22.45: Vendégül zene.
Jeruzsálem. Délután 5.45: Pontos idő, hírek. 8: Hamavil. 8.05: Előadás a Keren Hajeszodról. 8.15: Zsidó népdalok. 8.40: A néplégy fogalma, előadás. 9: Pontos idő, időjárás, hírek.

Budapest I. 7.45: Torna, utána hanglemezek. 11: Hírek. 13.05: A rádió szalonzenekara. 14.30: Hanglemezek. 19.30: Az Állástalan Zenészek Szimfónikus Zenekara. 22.35: Hírek. 23.35: Jazz. 24.10: Cigányzene.

Mit hallgassunk a külföldi műsorból:
Prága. 21.30: Ünnepi hangverseny.
Droitwich. 22.35: Verdi: Machbet, opera.
Luxemburg. 20.55: Zenés, dalos egybeállítás.

ANTON ROSENZWEIG

ספרים האנדרונג

Alapítva 1895 Saját ház
Zsidó könyvek és Tulesz nagykereskedése

CLUJ, Piața Mihai Viteazul 37-38.
Telefon No 27-22.

Végre biztos szer
a sváb és ruszlibogarak ellen

„NEOTOX”

INSECTICID; CUTIA LEI: 18

DEPOZIT GENERAL
FARMACIA
„REGELE
MATEI”
ORADEA

Mentse meg ruháit a molyoktól „MOLITOX” használata által. Egy doboz egész szezonra elég. Ára 15 és 25 lei. Kapható: Gyógyszertárakban, drogueriákban, Matzertárakban és szaküzletekben.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egyszeri közlésnél egy szó 2 lej, vastagabb betűvel 4 lej. Legkisebb apróhirdetés 20 lej. Álláskeresőknek 30 százalékos kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jeligés levelet csak egy továbbítunk, ha portóbélyeg mellékelve van.

Szeszgyári Dämpfert cca 30 hektoliterest keresünk megvételre. Heinrich szappangár Cluj.

Eladó belvárosban nagy saroktelek: tűzletheységekkel. Cim a kiadóban.

Lakótársat keres fiatalember különbejárati szobába, esetleg teljes ellátással. Str. Xenopol 7. Berkovitsné.

Elköltözés miatt eladó sürgősen cseresznye és palisanderes csiszolt üvegi könyvszekrény és íróasztal székkel. Ugyanott különböző butorok és háztartási cikkek eladók. Cim a kiadóban.

Agilis uridivat segéd azonnal felvétetik. Consum Brasov, Regele Carol 30.

Összkomfortos lakás: három, esetleg négy szoba, hall, napos, világos kertés házban terraszokkal azonnalra kiadó. Str. Berthelot 10 szám.

Alkalmazok gyakorlott kiszolgálót kóser bodegában. Szakképzettség, intelligencia és garancia főfeltétel. Ajánlatok „Biztos zsidó egzisztencia” a kiadóba.

Jó bevezetett ort. kóser vendéglo családai okok miatt átadó. Salomon Hermann Deva.

Bevezetett férfi divatgyár felvesz Bucuresti részére garanciaképes képviselőt. „Eli” jellegre a kiadóba.

Külföldi utazó butorozott szoba fürdőszobával kiadó. Piața Unirii 9, I. Telefon 14-64.

Ardeal legforgalmasabb nagyvárosában jól bevezetett ort. kóser vendéglo más vállalkozás miatt azonnal átadó. Cim a kiadóban.

Satu-Mare keresek két kislányom mellé megbízható, intelligens fiatal zsidó leányt. Németül és románul tudok előnyben. Ajánlatokat Eugen Jordan Cluj, Str. Elisabeta 41.

Női harisnya és férfi zoknik stoppolását, ézi gombjuk kötését, valamint paplanvarrást vállalom. Háznál és otthon is. Slovits, Dragalina 29. 2. ajtó jobbra.

Nősülés céljából keresek gyermektelen özvegy, vagy elvált intelligens, csinos zsidónő ismeretségét. (Hozomány nem életbevágóan fontos). Negyvenes, jólsituált férfi vagyok. Kereskedelmi irodám, némi vagyonom és havi 8—10.000 lej jövedelemem van. Fényképpel ellátott leveleket „Nyugodt élet” jeligen a kiadóhivatal továbbít. Diszkréciót tisztosítok.

Egy tanuló fiu fizetéssel felvétetik. Gloria könyvkötészet, Piața Unirii 9.

Komoly, intelligens, 22 éves, zsidó és világi tudományokban képzett, vallásos fiatalember, aki Palesztinában rentabilis grafikai üzemet szándékszik alapítani, hozzáilló életársat keres megfelelő hozománnyal. Leveleket „Satu-mare” jeligen a kiadóba.

Külföldi utazó butorozott szoba 1—2 személynek azonnalra kiadó. Memorandului 10. I. em. 8.

Esküvők, eljegyzések, barmicvemok, zsidó rendezését vállaljuk itt háznál. Házhoz is megyek, vidékre is. Jó ort. kóser házikoszt kihordásra is. Adlerné, Stn. Gen. Gerescu 7.

Világmarkás gyógyhatású háziszor — szabadforgalomban árusítható tömegcikk — propagálására és terjesztésére

képviselőket keres

Agentura Medicală ORADEA,
Str. Poetui Goga 2.

HIREK

Olvasóinkhoz!

Pénteken délután Clujon súlyos áram-zavar volt. A cluji református egyházköz-ség Mureshul Fochon lévő templomának ud-varán a gondnokság megbízásából az egyik fának a Malomárok felé eső részét ki akarták vágni. A vállalkozók hozzá nem értő egyének lévén, nem gondoltak a vár-ható, könnyen végzetessé válható baleset-re. A kivágott farész ugyanis rázuhant a Villamosművek fővezetékére és a száka-dás következtében olyan üzemzavart idé-zett elő, amilyenre aligha volt példa a cluji áramszolgáltatás történetében. A szá-kadás következtében ugyanis amellett, hogy a közelben lévő összes villanypóznák elhajlottak, kitétek a főbiztosítékok a Vil-lamosművek sorcái, somesulrecci és cluji telepén. A Villamosművek műszaki emberei Metes mérnök-igazgató irányítása mellett nyomban hozzáláttak az üzemza-var elhárításához, ez azonban csak részben sikerült. Miután az egész város területén öt percre szünetelt az áramszolgáltatás, a város háromnegyedrészére sikerült az ár-amot biztosítani. A város központjában azonban, amelyek kerületében a baleset történt, teljes két órán keresztül szünetelt az áramszolgáltatás. Ezen zavar követke-zésében lapunk máj száma csak hat oldalon jelenhetett meg.

A baleset könnyen szerencsétlenséget is okozhatott volna. Az áramszakadás ugyan is pontosan a Malomárok szélén következett be, amelybe ha a huzal beleér, könnyen tömegkatasztrófát okozhatott volna, minthogy a vízben számosan fürödtek. A huzal 3000 Voltos áramot vezet.

A Villamosművek igazgatósága egyeb-ként a rendőrség közbejöttével jegyző-könyvbe foglaltatta a történetet az er-teljes és anyagi felelősség megállapítása végett.

A legújabb jelentés. A bucaresti meteoro-lógiai intézet jelentése szerint mára a követ-kező időjárás várható. Lassan emelkedő lég-csapadék, majd éj, enye délnyu-rati légáramlás, továbbra is meleg idő, dél-után az ország nyugati részeiben csapadék, zivatarok, északnyugati szél, majd lehülés. Ma délelőtt a fővárosban 34 fokot mértek.

Kiutéssek

Cadum kenőcs enyhít és gyógyít minden kiütés-vagy gyulladás és nyugtatja éjjeli álmatlanságot mindazoknak, akik évek óta bőrbajban szenvednek. Számos szenvedésnek veheti elejét, ha idejében használ Cadum kenőcsöt: kiütés, pattanás, viszketés, ég, bőrhámítás, csalánkiütés ellen.

A rendőrkvesztura felhívása a kerékpár-tulajdonosokhoz. A közlekedés törvényre való hivatkozással a következő felhívást intézi a rendőrkvesztura a közönséghez: A forgalom-ban lévő kerékpárokat a rendőrkvesztura által kiadott rendszámmal kell ellátni, ha-sználóképpen megfelelő fékje, azonkívül elől fehér, hátul pedig vörös világítású lámpával és legalább 50 méterre elhangzó jelzőcsengő-vel kell felszerelni. A felhívást az összes közlekedési osztályon reggel 8-tól déli 1 óráig. A kerékpártulajdonosok kötelesek eleget tenni a törvény előírásának, mert a határidőn túl hiányosan felszerelt kerékpárok tulajdonosait a közlekedési törvény megfelelő szakaszának büntetésével fogják sújtani.

A Hevesi Piroška és Kovács Kató hangver-senye. Csütörtök este a cluji katolikus gimnázium zsuffolt termében bucsuzott Hevesi Pi-roška, a kiváló zongoraművész a város zeneértő közönségétől. Az előadás megkezdése előtt Walter Gyula szerkesztő felolvasta a kül-teményt, amiben Hevesi Piroška meleg át-érzéssel bucsuzik ettől a várostól, amelyet szívébe zárt. Utána a bucsuzó művész né-lépett a dobogóra, feketében. A közönség szólni nem akaró tapsal fogadta a művészt, aki Beethoven 81. szonátáját, majd Chopin két darabját adta elő tomboló siker mellett. Utána Kovács Kató, egy fiatal, sokat ígérő énekes-nő adott elő néhány klasszikus dalt és Mir-cea Popa néhány tándalát spontán, nagy si-kerrel. Megejtő jelenség és tüneményes hang-anyag birtokosa Kovács Kató, akiről, ha ki-teljesítik rendkívüli énekeletességét, bizo-nyára a márkás énekesnők sorába fog lépni. Dalait a rekkenő hőségben háromszor is meg kellett ismételnie, ezért az előadás az éjfél-órákba nyúlt.

A legújabb jelentés. A bucaresti meteoro-lógiai intézet jelentése szerint mára a követ-kező időjárás várható. Lassan emelkedő lég-csapadék, majd éj, enye délnyu-rati légáramlás, továbbra is meleg idő, dél-után az ország nyugati részeiben csapadék, zivatarok, északnyugati szél, majd lehülés. Ma délelőtt a fővárosban 34 fokot mértek.

Felhívás állampolgársági ügyben!

Figyelmeltünk mindenkit, kinek a bíróság állampolgársági ügyben bármilyen határozat-ot is készít, hogy a kézbesítés után azon-nal mutassa be a kézbesített határozatot a Tanácsadó Irodának (Cluj, Str. Gen. Berthe-lot 8 d. u. 2-5-ig), vagy ügyvédnek, miután a kontesztáció beadására csak öt nap áll rendelkezésére.

A vakbélgyulladás veszélye elleni véde-kezés egyik hatásos módszere abban áll, hogy az ember a beleit hetenként legalább egyszer a természetes „Ferenc József“ keserűvízzel — reggel éhgyomorrra egy pohárral — alapo-san kitisztítja. Kédezzé meg orvosát.

Letartóztatták, majd szabadlábra he-lyezték Rewentlow grófot, Barbara Hutton férjét. Londonból jelentik: Haugwitz-Rewent-low gróf ma Londonba érkezett Párizsból jövet. Elvált felesége, mint ismeretes, azzal vádolta meg, hogy elakarja rabolni gyerme-két. Megérkezése után Rewentlow grófot egy detektív a Scotland Yardra vitte, ahol kihallgatták. Ismertesse, hogy a grófnak Bar-bara Hutton, „Woolworth ökökősnőjének“ a férje. A perben július 5-re tiliztek ki tár-gyalást. A grófot 2000 font kaució ellené-ben szabadlábra helyezték.

PURGEN DR. BAYER
(PURGO) 25 drbot tartalmazó eredeti doboz-ban, vagy 4 darabot tartalmazó próbadoz-ban az
ideális hashajtó

Hamburgban 8452 kivándorló zsidó szállt hajóra az 1937. év folyamán. Hamburgból jelentik: Most tették közzé azoknak a zsidó ki-vándorlóknak a kimutatást, akik az elmúlt évben a hamburgi kikötőn keresztül hagyták el Németországot. E kimutatás szerint egye-dül Hamburgban 8452 zsidó kivándorló szállt az 1937. év folyamán hajóra. Ez a szám 54 százaléka az 1937. évi kivándorlásnak. A ki-vándorolt zsidók elsősorban az Egyesült Ál-lamokba utaztak, szám szerint 5630-an, to-vábbá Argentínába és a többi délamerikai államba, ahová összesen mintegy 2000 zsidó vándorolt ki.

Kimerült idegzetűk, lábado-zók felidítésére valódi Diana sóborszesz!

Uj tavak keletkeznek Kínában. A Trans-radio jelentése szerint a két megáradt foly-am, a Hoangho és Jangcekiang, immár 800 kilométer hosszú és majdnem ugyanilyen szé-les területet öntött el és olyan helyekre is behatolt, ahonnan többé vissza sem térhet a medrébe. A nagy Császár-csatorna is kiöntött és komoly veszélybe sodorta a Sanghaj-Nan-king és Sanghaj-Hagsou vasutvonalat. A jelentés szerint legalább két állandó vízi tó marad meg folyamok apadása után és a ta-vakat több, a Hoanghótól elcsatlakozott hegyi-patak vize fogja táplálni.

A legsötétebb Ázsia felkutatására fegy-vertelen expedíció indul Dániából. Kopen-hágából jelentik: Dániából tudományos ex-pedíció indult el Mongolia idáig még feltárat-lan belsejének felkutatására. Az expedíció, amelyet Christensen tanár vezet, Ázsia leg-vadabb vidékeit fogja bejárni. Az expedíció száz tevét és 150 lovat visz magával, hogy folytassa Sven Hedin kutatásait. A dán ex-pedíció azzal akarja békés szándékait demonst-rálni, hogy nem visznek magukkal fegyvere-ket, még csak egyetlen revolver sem lesz az expedíció tagjainak zsebében.

Doktorárvatás. Schönfeld Miklóst, Schönfeld Benő, a deji petróleumgyár tisz-tviselőjének fiát, a bölcseleti tudományok doktorává avatták. A fiatal rabbijelölt, akit lapunk olvasói lapunkban megjelent több cikkéből ismernek, az új zsidó intellektuel-generációnak egyik igen értékes tagja.

Meghívó. Pasternak Etus és Friedmann Miklós (Sighet) ezuton hívják meg rokonai-kat és jóbarátaikat a július 5-én, kedden dél-után 5 órakor Campulung la Tisa községben megtartandó esküvőjükre. (M. k. é. h.)

Hevesi Piroška és Kovács Kató hangver-senye. Csütörtök este a cluji katolikus gimnázium zsuffolt termében bucsuzott Hevesi Pi-roška, a kiváló zongoraművész a város zeneértő közönségétől. Az előadás megkezdése előtt Walter Gyula szerkesztő felolvasta a kül-teményt, amiben Hevesi Piroška meleg át-érzéssel bucsuzik ettől a várostól, amelyet szívébe zárt. Utána a bucsuzó művész né-lépett a dobogóra, feketében. A közönség szólni nem akaró tapsal fogadta a művészt, aki Beethoven 81. szonátáját, majd Chopin két darabját adta elő tomboló siker mellett. Utána Kovács Kató, egy fiatal, sokat ígérő énekes-nő adott elő néhány klasszikus dalt és Mir-cea Popa néhány tándalát spontán, nagy si-kerrel. Megejtő jelenség és tüneményes hang-anyag birtokosa Kovács Kató, akiről, ha ki-teljesítik rendkívüli énekeletességét, bizo-nyára a márkás énekesnők sorába fog lépni. Dalait a rekkenő hőségben háromszor is meg kellett ismételnie, ezért az előadás az éjfél-órákba nyúlt.

MINDENNAPI EGYSZERŰ SZOKÁS..

AMELY FELBECSÜLHETETLEN ELLENSZOLGÁLTATÁST NYUJT: HAMVAS ÉS SZÉP ARCBORT

Mivel hosszabb fiatalság minden nő égő vágya. A kor első jelei, az arc ráncjai és az arcbor petyhüdsége a fiatalságot annyira jellemző hamvaság és frissesség elvesztése folytán. A kozmetika művészete egyszerű és hatásos mód-szerrel talál az arcbor védelmére és konzerválására. Ez a Pond's módszer, amelyet az egész világon a nők milliói használnak. A két Pond's krém „C“ (éjjelre) és „V“ (nappalra), ennek a módszernek az alapjai. A Pond's módszer pontosan le van írva egy kis fü-zetben, amely minden Pond's krém csomagolásban található.

POND'S
Módszer

Meghívó. Schächter Etel (Sighet) és Hovits Mór (Lugoj) f. hó 3-án, vasárnap délután 5 órakor a sighet-i Transylvania vendéglőben megtartandó esküvőjükre ezuton hívják meg rokonait és jóbarátaikat. (M. k. é. h.)

Tibuja magasfekvésű klimatikus üdülőhely. Pension Nierenfeld; több szobával rendelke-zik. Orth. kóser izletes konyha, mérsékelt árak. Cim: Nierenfeld, Prundul Bärgului.

Eljegyzés. Engel Sári Saturnare és Glük Benő textilkereskedő Beclean jegyesek. (Min-den külön értesítés helyett.)

Házasság. Szabó Eszter tanítónő és Glaesser Walter szivesen látják rokonait, barátait és a reghini hitközség tagjait f. hó 3-án, vasárnap délután 4 órakor Clujon a Str. Parison levő nagytemplomban tartandó esküvőjükön.

Augusztusban rendezik a Thalia Clujon szabadteri előadásait. A Thalia együttese most fejezte be előadásait Brasovban, ahol nagy-sikerű ünnepi játékok keretében az ember tragédiáját, Eftimiu Prometheusát, Nyirő Jézusfaragó emberét, a Hány Jánost és A cigányt is előadták a román. kath. liceum ud-varán. Az előadásokat sokszer ember nézte végig s a jelenlevő Eftimiu és még számos kiváló román író elragadtatással nyilatkoztak a magyar színház teljesítményéről. A brasovi ünnepi játékokkal véget is ért a színház év. Eredetileg úgy tervezték, hogy Clujon is meg-rendezik július elején a szabadteri előadáso-kat. Most az igazgatóság úgy határozott, hogy a szabadteri előadásokat augusztus vég-gén fogják megtartani. Az elhatározás leg-főbb oka, hogy az együttest az évad több mint hatszáz előadása kimerítette. Eftimiu is, aki a Prometheus cluji szabadteri előadá-sán feltétlenül jelen akart lenni, azt kérte, hogy augusztusban legyen az előadás, mert másként lehetetlen azon résztvennie. Az igaz-gatóság egyébként a jövő hét elején teszi közzé évi jelentését s a jövő évadra vonat-kozó terveit is.

Orvosi hír. Dr. Farkas László szemor-vos, szemoperateur külföldi tanulmányutjáról hazaérkezett és újból rendel. Cal. Regele Fer-dinand 30.

Hatezer méter magasban jár a Parbat-expedíció. Attól a német expedíciótól, amely legutóbb a Himalája megmászására vállal-kozott, értesítés futott be a srinagari német kórház igazgatóságához, hogy a menet im-már a negyedik menedékhelyet létesítette a Parbat-hegységben, 6200 méter magasságban. A menedékhely körül heves hóviharak dühön-genek és a társaság egy gyorsan mozgó gleccseren van. Ez az expedíció, ettérven az eddigi szokástól, lassan halad felfelé, de min-den elért magassági pontot megerősít, úgy hogy szerencsétlenség alig érheti meg abban az esetben is, ha az alpesi hegymászók meg-sértülnének. A jelentés szerint egy hónapon belül el akarják érni a 8500 méter magas-ságot.

Aki egyszer megpróbálta a
VERMOUTH BRANCA-t
az nem ismeri többé az étvágytalanságot!

Someseni közelében halálra gázolt a gyorsvonat egy cluji munkásasszonyt. Halálos vasuti szerencsétlenség történt tegnap este 9 óra tájban a someseni viaduktnál. A Cluj-ról fél 9 órakor kiinduló gyorsvonat halálra gázolta Nagy Erzsébet 33 éves asszonyt, aki a Fluturilor uccában lakik. Az éppen kereszt-ező bucaresti gyorsvonat felvette a súlyo-san sérült asszonyt, akit Clujra szállítottak, de utközben meghalt. A szerencsétlen asszony éppen fiát látogatta meg, akinek ételt vitt. A rendőrség megindította a nyomozást, hogy kit terhel a felelősség a szerencsétlenségért, míg a halálra gázolt asszony holttestét be-szállították a bonctani intézet hullaházába.

UJ KELET Legújabb hírek

Ujból bombázták Barcelonát a felkelők

Salamanca, július 1. A DNB jelentése szerint a nemzeti csapatok minden fronton folytatták előnyomulásukat, de a legtöbb helyen ellenállást fejtenek ki a köztársaságiak. Altana és Villa Vieja utkereszteződésnél lefolyt csatában állítólag háromszáz embert vesztettek a köztársasági csapatok. A nemzetiek repülői erősen bombázták a Valenciától északra fekvő üzemeket és Alceira állomását, ahol nagymennyiségű hadianyagot pusztítottak el. Barcelonai jelentés szerint a nemzetiek Badalona városnegyedét bombázták és a bombázásnak hatvan halálos áldozata van.

Meglepően felrisszúl, ha lemosza festét, homlokát valódi Dianával!

Móricz Zsigmond hatvanéves

Budapest, július 1. Móricz Zsigmond, a kiváló magyar író, ma ünnepelte hatvanadik születésnapját.

A C. vitamin gyógyítja a vérzéses vesegyulladást

Szeged, július 1. A szegedi Ferenc József Tudományegyetem klinikáján a Nobel-díjat nyert Szentgyörgyi Albert professzor és Rosnyák István „C⁴ vitaminját, az úgynevezett citrint, vérzéses vesegyulladások esetében is kipróbálták. Az eredmény meglepően jó volt, szemben a régi gyógymóddal, amely lassu gyógyulást, sőt sok esetben sikertelenséget eredményezett. Szentgyörgyi Albert professzor világhírű felfedezésének kitűnő eredményét közölni fogják a világ valamennyi orvosszaklapjaival.

Hat halálos áldozata van Budapesten a hőhullámnak

Budapest, július 1. (Rador). A hőhullámnak hat halálos áldozata van. Budapesten több mint ezer embert részesítettek orvosi segítségben, napszúrás miatt.

Sikeresen gyógyítható a rák magasfeszültségű Röntgen-sugarakkal?

Koppenhága, július 1. (Rador). A nemzetközi rádiológiai kongresszus foglalkozott a ráknak magasfeszültségű Röntgen-sugarakkal való kezelési módjával. A bemutatott jelentések szerint a rákgyógyítás terén sikeres eredményeket értek el 550 ezer Volt feszültségű különleges készülékkel.

— Radulescu-Mehedinji belgiumi követ látogatása Antwerpen kikötőjében. Brüsszelből jelentik: Radulescu-Mehedinji román követ látogatást tett Antwerpen kikötőjében, ahol tájékoztatta magát a nagy belga kikötő kereskedelmi forgalmáról. A hatóságok képviselői igen melegen fogadták.

— Papana kapitány a Newyork—Bucuresti ut berepülésére készült. Washingtonból jelentik: Papana kapitány engedélyt kért az amerikai hatóságoktól, hogy kísérletet tegyen a Newyork—Bucuresti ut berepülésére.

- VICHY-ETAT SÓ**
Az érvényesült évtől természetesen alkalmas tisztásra.
- VICHY-ETAT PASZTILLÁK**
2-3 pasztilla étkezés után megkönnyíti az emésztést.
- VICHY-ETAT TABLETTÁK**
Az emésztést elősegíti 2-3 tablettát egy pohár vízben feloldva.

A japán békefeltételek négy pontja

Békeközvetítés Tokió és Hankeu között. Kevés a remény az akció sikerére

London, július 1. Anglia, Németország, Olaszország, Svájc és Svédország Kinába kirendelt követet Hongkongba érkeztek, amiből a beavatottak arra következtetnek, hogy a küszöbön állnak a békéltető tárgyalások Kína és Japán között. Mindkét részről ugyan cáfolják ezeket a híreszteléseket, de azok továbbra is tartják magukat.

Sanghaji jelentés is megerősíti ezt a verziót. Olyan hírek járnak, hogy a közép- és észak-kínai kormányok útján Japán bizonyos javaslatokat tett a hankeui kormánynak. Japán feltételei állítólag a következők:

1. Kína csatlakozik az antikommunista államok csoportjához.

2. Kína, Japán és Mandzsukuo között szervesen összefüggő gazdasági egység teremtődik.

3. Japánnak megadatik a jog arra, hogy különböző kínai helységeket helyőrségeket tartson fenn.

4. Kína hadi kártérítést köteles fizetni. Ezek a javaslatok diplomáciai körök véleménye szerint bizonyos mozgási szabadságot biztosítanak Japán számára Kínában és egyúttal Kína tekintélyét is megvédik. Kína azonban nem gondol egyelőre a harc feladásra és ezért kevés kilátás van a javaslatok elfogadásra és a béke megkötésére.

Hét—hét évi fegyházra ítélték a volt vasgárda vezéreit

Cristescu professzort felmentették

Bucuresti, július 1. A Bucuresti II-ik hadtest katonai törvényszéke legutóbbi tárgyalásán több volt légionista ügyében ítélték. A katonai törvényszék a vádlottak közül egyet, Grigore Cristescu professzort felmentette, Gh. Cieme, A. Cristescu, Tell, Gh. Istrate, M. Polihroniade, P. Craja, Tr. Cotica, Sima Simulescu, V. Ionescu, Banica Dobre, Gh. Furdul, S. Milcuveanu, N. Totut és R. Rudisteanu vádlottakat hétévi fegyházra, 20 ezer lej pénzbüntetésre, polgári jogaiknak hat év-

re való felfüggesztésére és 20 ezer lej perköltség megfizetésére ítélte. A törvényszék A. Cantacuzino és V. Cristescu vádlottakat távollétükben 9. évi fegyházra, 120 ezer lej pénzbüntetésre és polgári jogaiknak hat évre való felfüggesztésére ítélte. Gh. Apostolescu, Eugen Ionica, Aurel Serafin és Georgescu lelkész vádlottakat egy-egy évi fegyházra, 10 ezer lej pénzbüntetésre és polgári jogaiknak öt évre való felfüggesztésére ítélte a katonai törvényszék.

Passzív ellenállást fejtenek ki az osztrák náci a berlini rendszerrel szemben

Ujabb letartóztatások Bécsben

Berlin, július 1. A Havas jelenti, hogy Bécsben újabb letartóztatások voltak. Többek között őrizetbe vették a Schuschnigg-rezsimnek három volt vezető emberét: dr. Karl Weinbergert, a hazafias front volt möldingi vezetőjét, Karl Guntz professzort és dr. Hanz Bischofet, aki ugyancsak a hazafias frontban játszottak fontos vezető szerepet. Mindhármukat állam-ellenes tevékenységgel vádolják. A párizsi sajtó élénken kommentálja Bír-ckel tegnapi nyilatkozatát és megállapítja,

hogy az ausztriai helytartó Hitlerrel is hitleristább, miután Berlin nem titkolja, hogy surlódások vannak az osztrák és a német náci között mialatt Bírckel azt állítja, hogy minden a legnagyobb rendben van. A L'Ordre értesülése szerint az osztrákok passzív ellenállást fejtenek ki a német rendszerrel szemben. A lap azt is tudni véli, hogy bizonyos csapatmozdulatok észlelhetők a magyar határ irányában.

A Le Figaro vatikáni tudósítója közli,

hogy vatikáni körök szerint a német náci és náci körök egyre élesebb antikatólikus kirohanásai újabb bizonyítékokkal szolgálnak az egyház németországi helyzetének súlyos voltára.

A Le Journal megerősíti azt a hírt, hogy Raul Auernheimer, az osztrák Per-külv. utolsó elnöke, meghalt a dechaul koncentrációs táborban.

Több mint hater ezer tiltakozó táviratot kapott György király Ben Jozsef kivégzése miatt

LONDON, július 1. Európa több fővárosában zsidó csoportok tiltakoztak az angol követségek előtt Salamon Ben Jozsef kivégzése miatt. VI. György angol király közel hater ezer tiltakozó táviratot kapott a világ minden részéről.

Megindul a vasuti forgalom Litvánia és Lengyelország között

Kaunas, július 1. Pénteken megindult a vasuti forgalom lengyelország és Litvánia között, amely tudvalevőleg évek óta szünetelt, a két állam közötti politikai ellentétek miatt.

Barcelona segítséget kap Franciaországtól?

Párizs, július 1. A Jour című lap arról számol be, hogy Araquistain volt párizsi spanyol köztársasági követ tegnap Barcelonában beszédet tartott. A lap tudni véli, hogy a volt párizsi követ beszédében többek között azt mondta, hogy a köztársasági Spanyolország rövidesen hatalmas segítséget kap Franciaországtól. A Jour azzal fejezte be cikkét, hogy a volt követ nem ismeri a francia nemzet intencióit.

Felső-Mongoliába szökött egy szovjettábornok

Tokió, július 1. Szamojlovics tábornok Külső-Mongolia 36-ik motoros tüzérhadosztályának parancsnoka, saját gépkocsiján Felső-Mongoliába szökött. A tábornok kijelentette, hogy a szovjetországi tisztogatási eljárásról való félelmében menekült el.

Legújabb sporthírek

A román teniszszövetség legutóbbi ülésén felfüggesztette Somogyi Klári bajnoknő játékjogát, aki Magyarország képviseletében játszott Olaszország ellen a Közép-Európa Kupában. A határozatot közölték a nemzetközi, olasz és magyar szövetségekkel.

— A Hagglbor Old-boy csapatának vezetősége felkéri az alant felsorolt játékosokat, hogy vasárnap reggel fél 7 órakor a nagy pályán megjelenni sziveskedjenek: dr. Hirsch, dr. Diamanstein, Rímóci, dr. Rosenfeld, Klein, Rosenfeld I., Rosenfeld II., Léb, Hönigsberg stb.

FRATERNTAS Könyv- és Lapkiadó R. T. nyomása Cluj, Strada Baron L. Pop 10. Telefonszám: 18-60.

—BUN DE IMPRIMAT

Schwartz Menyhért né orth. zsidó leányintézet Oradea, Str. Ep. Ciorogariu 8. Telefon 12-11.

Megnyit! **Fiu- és leánygyermek nyaraltatása Bratcan,** Megnyit!

(Jud. Bihar). (Fővonal.) Hegyek között, magaslati hely! Allandó orvosi és tanári felügyelet! Hízó-, nap- és légtúra! Kitűnő referenciák! Prospektus! Mérsékelt díjak!